

GEÇMİŞ OLSUN, ACİL ŞİFALAR

BESTEN, VEEL BETERSCHAP

**BİZ SİZLERİ ALLAH İÇİN SEVİYORUZ
WIJ HOUDEN VAN JULLIE IN DE NAAM
VAN ALLAH**

HASTALIK VE HASTALARA ÖZEL HASTA ZİYARETİ KİTAPÇIĞI

Hazırlayanlar

HASAN KUŞ

HAKAN KARADAĞ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	4
SIHHAT VE HASTALIK	5
HASTAYA TEBESSÜM	9
HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIKTIR	10
BİR HASTANIN ŞIFAYA ULAŞABİLMESİ İÇİN	11
HASTALIKLA İLGİLİ HADİS-i ŞERİFLER	14
AMAN DİKKAT BU HATALARA DÜŞMEYİN!!!	18
HASTA ZİYARETİNDE NELERE DİKKAT ETMELİYİZ	20
HASTALARA REÇETE SUNMAK TEDAVİYİ TAVSİYE ETMEK	21
DUANIN HASTALARIN TEDAVİSİNİ HIZLANDIRMASI	24
BAZI DUÂLAR	25
HASTALARA SABIR GEREK (ŞİİR)	26
HASTA ZİYARETİNİN ÖNEMİ	28
HASTA ZİYARETİNİN FAYDALARI	29
ZİYARETLERİN ADABI	30
TEDAVİDE DİNİ İNANCIN ÖNEMİ	31
AFFETMEK VE SAĞLIĞA FAYDALARI	32
HASTALIKLARIN BİZLERE HATIRLATTIKLARI	33
HASTAYA MORAL VERECEK SÖZLER SÖYLENMELİDİR	34

ÖNSÖZ

Bu kitapçığın çıkarılmasının amacı; Peygamberimiz (s.a.s.)'in müslümanın Müslüman kardeşi üzerindeki haklarını açıkladıkları hadislerinde bildirilmiş haklardan olan “Müslüman kardeşin hastalandığında onu ziyaret etmendir” düstûrunun gereğince amel etmek, bu vesileyle hasta olan kardeşlerimizi ziyaretle teselli edebilmek, acılarını paylaşabilmek, dertlerine ortak olabilmek ve yeni yeni dostluklar, arkadaşlıklar kurmak ve en önemlisi Allah(c.c.)'ın rızasını kazanabilmektir. Rabbim cümlemizi razı olduğu kullarından eylesin. (Amin)

Derman, her türlü kötü ve olumsuz şartlarda, hepimizin ihtiyaç duyduğu bir ışıktır. Fakat sadece olumsuz şartlarda değil, her hâlükârda insanın bir dermana ihtiyacı vardır. Ve bu derman, kişinin dünya ve ahiretteki emniyet ve mutluluğunun, kurtuluşa ermesinin anahtarıdır.

Her türlü halimizde, dünyada ve ahirette, olumlu ve olumsuz her durumda bizim dermanımız; Allah(c.c.)'a kul olmak, Resûlüne ümmet olmak, Kur'ân ve Sünneti başımızın tacı yapmak, yani müslümanca yaşamaktır.

Müslümanca yaşayan kişiye, değil sıhhat ve âfiyet içerisinde geçirdiği günleri; kederli, üzüntülü ve yaslı anları bile, bal yemişçesine lezzetlidir. Bu lezzet, dünya balının lezzeti değil, ahiretteki bal nehrinin lezzetidir.

Cennet ve Cemâlullah'a, Peygamberimizin şefaatine, havz-ı kevserden kana kana içme zevkine ve cennette mü'minler için hazırlanmış olan nimetlere nâil olma bahtiyarlığına erişebilmemiz dua ve temennisiyle Allah'a emanet olunuz.

Hasan KUŞ

SIHHAT VE HASTALIK

Sıhhat ve hastalık imtihandır.
Sıhhat, şükür imtihanı,
Hastalık, sabır imtihanı.
Sağlığın kıymeti bilinmez,
Sıhhatli oldukça!
Her şey gibi onun da kıymetini
Yitirdiğimiz zaman anlarız.
Doktor doktor gezerek,
Bulmaya çalışırız sıhhati.

Bazı hastalıklar ihmâlden olur.
Bazıları dikkatsizlikten.
Bazen dikkatli olsan da,
Kendini kollasan da
İmtihan için gelir hastalık!

Hastalık, sıkıntı, keder, gam
Ve felâkete mübtelâ olan,
İsyan ederse kaybeder;
Sabrederse mükâfat alır,
Günahlarına keffâret olur,
Sevapları çoğalır.

Bile bile hasta olmak,
Sıhhati tehlikeye atmak
Yasaktır ve günahdır.
Böyle yapanlar, bile bile
Kendilerine zarar verir.
Kendine zarar verene
Ne ecir var, ne de mükâfat!

Hastayı ziyaret eden,
Hâl-hatır soran,
Hastanın gönlünü alanlar da
Ödül ve sevaba nâil olurlar.
Hasta ile alay etmek bir cinayettir.
Hasta olmadan hastayım demek,
Yalancılıktır, ikiyüzlü olmaktır.
Hastalığı şikâyet ve isyan için
Diline dolayanlar kaybederler.
Şikâyet ve isyan etmeksizin,
Hâlini izah için söyleyen,
Hâline şükredip sabredenler,
Kazanırlar ve sevinirler.

Bazı rahatsızlıklar çabuk iyileşir,
Bazıları aylarca, yıllarca sürer,
Bazıları hayatı felç eder,
Bazıları insanı mezara götürür...
Hepsinin şiddeti farklı,
Acı ve sızısı farklı olduğu gibi;
Derece ve mükâfatları da farklı.

Derdi ve devâyı veren,
İleti ve şifayı yaratan Allah'tır.
Doktor, ilaç, bakım, ameliyat,
Pansuman, egzersiz....
Bunlar sadece vesiledir!!!
Şifayı Allah'tan bilmemek,
Çok büyük bir tehlikedir!!!
Rabbim şifayı vermezse,
Kim sana şifa verebilir?

Bazı hastalıklara şifa
Dünyada verilir.
Bazılarının mükâfatı ise
Âhirete kalır.

Hastanın hâlini anlamaya çalış,
Moral ver, destek olmaya çalış.
Yarın sen de onun gibi olabilirsin!
Başkasına nasıl davranırsan,
Sana da öyle davranılır, unutma!

Hastaya bak, ibret al...
Sıhhat gibi bir hazinen var.
Hâline şükret dostum;
Beterin de beteri var!!!
Hep senden iyilere bakarsan,
İsyana doğru gidebilirsin!
Senden kötülere bakarsan,
Hâline şükredebilirsin...

İsyan yolunu bırak,
Şükür ve sabır yolunu tut.
Bize her şeyin hesabı sorulacak.
Sıhhatli olan şükürden,
Hasta olan sabırdan,
Zengin infâktan,
Fakir kanaattan sorulacak...

Allah sevdiği kulu musibetlerle,
Fitnelerle imtihan eder.
Sabrını, metânetini,
Kulluğunu ve bağlılığını test eder.
Allah'tan gelene rıza gösterene,
Boyun eğip kabullenene,

O'na teslimiyet gösterene,
Hoştur bana Senden gelen;
İster azab ister mükâfat,
İster gül, ister diken olsun diye
Hak emrine boyun eğenlere;
Mağfiret, izzet, ikrâm,
Envâ-i çeşit nimet ve
Yüksek dereceler ihsân eder.

Emsalsiz ve karşılıksız
Nimetler ihsân eder.
Kulunu meleklerle yâd eder,
Ona cennetteki yerini hazırlayın,
Kulum benden gelene râzı oldu,
Ben de ondan râzı oldum der!..

Hasta olanlar,
Musibete uğrayanlar,
Uğradığınıza sabredin.
İşte gördünüz sabrın mükâfatını.
Geçici üç beş gün mü?
Yoksa ebedî mutluluk mu?
Hangisi tercihe şâyândır?

Zahmet olmadan rahmet olmaz,
Yokuş tırmanılmadan inilmez.
Cennet yolu zorluklarla doludur.
Lâkin, sonu çok tatlıdır.
Cehennem yolu kolay ve
Nefse hoş gelen şeylerle doludur.
Lâkin, sonu çok acıdır.

Yol belli, gidiş belli,
Sonuç ta belli.
Tercih senin;
Ya dişi sıkar mutlu olursun,
Ya da isyan ederek
Hüsrana uğrar ve ahirette
Pişman olanlardan olursun...

28/03/2003 Pazartesi / Gent

Şiir: Hasan KUŞ

*****

HASTAYA TEBESSÜM

Her hastalık bir imtihandır,
Hastaya tebessüm şifâdır,
Ziyaretçisiz hasta olmak,
Hastalıktan daha fenâdır...

28/02/1996 Çarşamba

Gent

*****

Şiir: Hasan KUŞ

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIKTIR

Sağlık gibi hastalık da insanlar içindir. Hemen her yaşta, insanların yakasına yapışabilen hastalıklar vardır. Hastalık, üzüntü ve sıkıntı kaynağıdır. Bu durumda insan, yakınlarını ve dostlarını yanında görmek, onların tatlı sözleri ve yardımları ile teselli bulmak ister.

İnsanî görevlerden biri olan hasta ziyaretinin hem hasta hem de ziyaret eden açısından büyük yararları vardır. Hasta ziyareti ile Müslümana karşı bir görev yerine getirilmiş, hastaya moral verilmiş, hastanın gönlü alınmış, acıları paylaşılmış ve hafifletilmiş, hasta yalnızlık ve kimsesizlik duygusundan kurtarılmış, ona yaşama sevinci verilmiş, sosyal ilişkiler ve dostluklar geliştirilmiş ve sevap kazanılmış olur.

İnsanları ayakta tutan ve vücudunun düzenli çalışması hareket etmesi için sağlıklı olması gerekir. Ondandır ki İslam dini her şeyin başının sağlık olduğunu ifade ediyor. Çünkü sağlık olmadan hiçbir şeyin tadı ve lezzeti olmaz

Hayatın her diliminde yemede içmede yatıp kalkmada her türlü işlerde sağlığın kıymetinin bilinmemesi en büyük sıkıntı olsa gerek. Çünkü bunu hasta olan insanlar ve hastahanedeki yatanlar daha iyi bilir.

Hadis: Hastalık gelmeden sağlığınızın kıymetini biliniz vücudun bir tarafı ağrıyorsa bizleri rahatsız ediyor demektir. Ne zaman ki acılarımız diner şifa bulur o zaman vücut ve merkez olan beyin rahat eder. Kullanılan ilaçlar birer vesile ve inanç sistemindeki tavsiye edilen şifa için okunan dualar da ruhun ve kalbin rahat etmesi vücudun şifaya kavuşması da ayrı

bir iyileşme sürecinin yerine getirilmesi için vesile kaynağıdır. Her şey beyinde çözümlendiği için ilk önce beynin rahat ve sakin bir ortamda olması doğru şekilde ve zamanda çözüm üretmesi en mantıklı doğal uygulamadır.

İslam'da takip edilen kural ilk önce şifa merkezi olan tıpta devayı aramak, ondan sonra manevi tedavi dediğimiz maneviyatla desteklemektir.

Bir hadisi serifde: Muhammed (s.a.s.) şöyle buyuruyor:

2038- Üsâme b. Şerîk (r.a.)'den rivâyete göre, şöyle demiştir: Bedeviler: Ey Allah'ın Rasûlü! Hastalanırsak tedavi yoluna gidelim mi? Dediler. Rasûlullah (s.a.v.), **“Evet tedavi görün, Ey Allah'ın kulları tedavi olunuz. Çünkü Allah yarattığı her bir hastalık için mutlaka şifasını ya da devasını yaratmıştır. Ancak bir hastalık müstesnadır”** buyurdular. Bunun üzerine o bir hastalık nedir? Ey Allah'ın Rasûlü dediklerinde; **“O İhtiyarlıktır”** buyurdu. (Ebû Dâvûd, Tıp: 1; İbn Mâce: Tıp: 1)

BİR HASTANIN ŞIFAYA ULAŞABİLMESİ İÇİN

1. İlk önce ev doktoruna gitmesi
2. Sonra ev doktorunun tavsiyesi ile uzman doktora gitmesi
3. Daha sonra manevi tedaviye baş vurması

İnsanlar neden her zaman huzur ortamını elde edemiyorlar hayatın her diliminde bocalayıp dururken her yaşanan sorunlar çözüme ulaşmadan her gecen gün üzerine bir yenisini ekleyerek adeta kendisini çıkmaza sokuyor, çaresiz duruma geçiyor. Bunların köklü çözüme ulaşması için yardım alması ve disiplinli hareket etmesi gerekir

Bu konuda Hz. Muhammed (s.a.s.) bir sözünde hayatın her sürecinde her zaman başarılı olmak için iki hususa dikkat etmemizi tavsiye ediyor:

Boş zamanın ve sağlığın kıymetini biliniz.

İnsanlar hayatın her diliminde başarılı olmak istiyorlarsa

1. Sağlıklı yaşamak, Sağlıklı düşünmek
2. Sağlıklı doğru karar vermek

Hayatın devamı sağlıktan geçer onun içindir ki birinci sırada herkes sağlıklı olmak zorundadır, eğer sağlığa önem vermiyorsa onun zararına ve eziyetine kendisi razı oluyor demektir. Ömür gelir geçer sağlığın kıymeti bilinmedi mi kaybedilen zamanın ve sağlığın telafisi olmaz.

Onun içindir ki olmuş ve ölmüşün çaresi yoktur. İslam dini hasta ziyaretlerine önem vermiştir, hem hastaya moral verme manevi destekte bulunmak, hem de yalnız bırakmamak. Şu da gerçek ki hasta olan kişi sağlıklı olan gibi düşünemez ve hareket edemez. Onun içindir ki hastalar hasta olduk diye üzülmecek her şeyin sonudur diye düşünmeyecek. Ziyaretçiler de kendilerini hasta yerine koyacak tebessümden uzak durmayacak. İslam dinindeki

diğer bir güzellik, hastaların yapmış olduğu duaların kabul olduğu gerçeğidir. Hasta ziyaretlerinde en büyük özellik tebessüm göstermek, güler yüzlü olmaktır.

Hayat sürecinde şunlar devamlı takip edilmelidir

1. Sorunlar konuşularak
2. Dertler paylaşılarak
3. Hastalıklar tedavi ettirilerek sonuca ulaşılır.

Ne mutlu sağlıklı ve huzurlu olanlara

Onun için her şeyin başı sağlıktır diyoruz.

Allah herkese hayırlı şifalar nasip eylesin amin.

Hakan KARADAĞ

HASTALIKLA İLGİLİ HADİS-İ ŞERİFLER

A) HASTALIK HAKKINDA UNUTMAMAMIZ GEREKEN VE HASTALIĞA KARŞI METANETİMİZİ KUVVETLENDİREN HUSUSLAR

1) Allahu Teâlâ (c.c.) verdiği herhangi bir derdin şifasını da (dermanını da) verir.

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 75, Hadis No: 1920

2) Allahu Teâlâ bir müslümana verdiği fenalık, hastalık, keder, hüznün, eza, iç sıkıntısı, hatta vücuduna batırılan bir diken gibi musibetler sebebiyle, o müslümanın suçlarını ve günahlarını örter, bağışlar.

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 61, Hadis No: 1907

3) Allahu Teâlâ, kendisi hakkında hayır dilediği bir kuluna, bir takım musibetler verir. (Hastalığa sabredip, Allah'a hamd ve şükürü terk etmeyen o hayra nâil olur)

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 63, Hadis No: 1909

4) Hiçbir Müslüman yoktur ki, kendisine isabet eden bir hastalıktan (bu hastalığa karşı sabredip tetahammül gösterdiğinden ve isyan etmeyip haline şükrettiğinden) dolayı, Allah (c.c.) o kulun günahlarını, hatalarını sonbaharda dökülen yapraklar misali dökmesin. (Yani hastalığa sabreden ve isyan etmeyen kişinin günahları, sonbaharda dökülen yapraklar gibi dökülür, affedilir.)

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 64, Hadis No: 1911

5) Hz. Allah (c.c.) buyuruyor ki: "Göz nurlarından mahrum olan bir kulum, isyan etmeyip sabrederse, iki gözüne bedel olarak ona cenneti veririm.

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 67, Hadis No: 1913

6) Mükâfatın büyüklüğü belânın büyüklüğü ile orantılıdır. Allah (c.c.) bir cemaati sevdi mi onları musibete mübtela eder, onlara musibet verir. Kim bundan razı olursa (bu musibete sabreder ve isyan etmezse) Allah da ondan razı olur. Kim de razı olmazsa, Allah da ondan razı olmaz.

Tirmizi, Zühd, 57, (2398)

7) Kıyâmet günü, sıhhat ve âfiyet ehli kimseler, belâ ve musibet ehli kimselere sevapları verilince, dünyada iken derilerinin makaslarla kazanmış olmalarını temenni edecekler.

Tirmizi, Zühd, 59, (2404)

8) Mü'min erkek ve kadının nefsinde (canında), çoluk – çocuğunda ve malında belâ eksik olmaz. Tâ ki hatasız olarak Allah'a kavuşsun. (Cana, mala, evlada gelen musibetlere sabredilirse, bu musibetler Allah'ın izniyle işlenen hatalara kefarete olur).

Muvatta, Cenâiz, 40, (1,236) ; Tirmizi, Zühd, 57,(2401)

9) İnsanlardan belâ ve musibetlere en çok uğrayanlar peygamberlerdir. Sonra büyüklükte onlara ve bunlara yakın olanlardır. Kişi diyaneti (dini) nisbetinde belâyaya maruz kalır. Kim dininde şiddetli, sağlam ve kuvvetli olursa onun belası da şiddetli olur. Şayet dininde zayıflık varsa, Allah onu da dini, diyaneti nisbetinde imtihan eder. Kul yeryüzünde hatasız olarak yürüyünceye kadar, belâ ve musibet o kulun peşini bırakmaz.

Tirmizi, Zühd, 57, (2400)

B) MUSİBETLER KARŞISINDA ÖLÜMÜ TEMENNİ ETMEMEK VE İNTİHARDAN SAKINMAK

1) Sizden biriniz kendisine (hastalık gibi) bir zarar (veya musibet) ettiğinden dolayı ölümü temenni etmesin. Eğer muhakkak temenni etmek durumunda kalırsa, şöyle desin: “Allah’ım yaşamak benim için hayırlı olduğu müddetçe beni yaşat, ölmek hayırlı olduğu zamanda benim ruhumu al, beni öldür.

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 70, Hadis No: 1916

2) Her kim bir dağdan (yüksek bir yerden) kendini aşağıya atıp öldürürse, bu intihar eden kişi cehennem ateşinde ebedî ve dâimî surette kendini yukarıdan aşağıya bırakır halde azab olunur. Bir kimse de zehir içerek canına kıyarsa, elinde zehiri içeren bir vaziyette ebedî ve dâimî bir sûrette cehennem ateşinde azab olunacaktır. Her hangi bir kimse de kendisini bıçak gibi bir demir parçasıyla öldürürse, o da bıçağı elinde karnına vurarak ebedî ve dâimî surette cehennemde azab olunacaktır.

Tecridi Sarih Tercemesi, 12 / 96, Hadis No:1940

C) HASTA ZİYARETİNİN FAZİLETİ

1) Kim bir hastayı akşam vakti ziyaret ederse, onunla mutlaka yetmişbin melek çıkar ve sabaha kadar onun için istiğfarda bulunur. Ona cennette bir bahçe hazırlanır. Kim de hastayı sabahleyin ziyaret ederse, onunla birlikte yetmişbin melek çıkar ve akşama kadar onun için istiğfarda bulunur. Ona cennette bir bahçe hazırlanır.

Ebu Davud, Cenâiz, 7, (3098) ; Tirmizi, Cenâiz, 2,(969)

2) Hasta ziyaretinde bulunan kimse, ziyaretten dönünceye kadar cennet meyveleri arasındadır.

Müslim, Birr, 40, (2568) ; Tirmizi, Cenâiz, 2 (967)

3) Kim güzel bir şekilde, usûlüne uygun olarak abdest alır, sevab ümidiyle Müslüman kardeşini hasta iken ziyaret ederse, cehennemden yetmiş yıllık yürüme mesafesi kadar uzaklaştırılır.

Ebu Davud, Cenâiz, 7, (3097)

4) Kim Allah Rızası için bir arkadaşını ziyaret eder veya bir hastaya geçmiş olsun ziyaretinde bulunursa, bir münâdî ona şöyle nidâ eder: “Dünya ve ahirette hoş yaşayışa, mutluluğa, selamete eresin. Bu ziyarete gidişin hoş oldu, güzel oldu. Bu gidişinle kendine cennette bir yer hazırladın.

Tirmizi, Birr, 67, (2009)

D) HASTAYI ZİYARET ÂDÂBI

1) Bir hastanın yanına girince, onu sağlık ve uzun ömür temennisiyle rahatlatın. Çünkü böyle yapmak onun gönlünü hoş eder.

Tirmizi, Tıbb, 35, (2088)

Hasan KUŞ

AMAN DİKKAT BU HATALARA DÜŞMEYİN!!!

Bazı kimseler bazı hastalıklar başlarına veya çevrelerindekiyle gelince; bu da mı başımıza gelecekti, başkasını değil bizi bulur, o böyle bir şeyi hakketmiyor..... gibi konuşarak veya ölüm hali vuku bulunca ölecek zamanı değildi, erken gitti, daha yaşayacağı güzel ve dinleneceği şöyle böyle günler olacaktı gibi isyan içerikli sözler sarfederek çok büyük hatalar yapmaktadırlar. Hastalık ta, ölüm de bizler içindir. Biz bir imtihandayız bazen dert, bazen sevinç olur. Karşılaştığımız olay ne olursa olsun düşünmeden konuşmamalı, söylediğimiz sözün nereye gittiğini düşünerek konuşmalıyız. Bu imtihan dünyasında sabır ve şükür içerisinde olarak başarıya ulaşabileceğimizi unutmayalım.

Bizim gibi sıradan insanları bırakın, size kısaca Peygamber olmasına rağmen, Efendimiz (s.a.s.)'in hayatından bazı örnekler vereceğim.

Doğmadan babası öldü. Dört – beş yıl sütannede kaldı. Altı yaşında annesi de öldü. Dede ve amca gözetiminde büyüdü. Peygamberlik verilince halk ona deli, divane, sihirbaz diyordu. Geçtiği yollara dikenler döşendi. Kabe'de namaz kılarken üzerine deve işkembesi atıldı. Üç yıl boykot altında kaldılar ve yiyecek içecek bulamaz halde yaşadılar. Taif'e gitti taşlandı, hakarete uğradı. Yine de sabırlı davrandı ve onlar hakkında hayır duada bulundu. Kız çocuklarının maruz kaldığı kötülükler. Fakir bir hayat, bazen günlerce evinde çorba pişmezdi. Hasır üstünde yatar, elbisesini yamar öyle giyerdi. Borç aldı ödeyemedi, Yahudi gelip O'nu azarladı. Fatıma hariç bütün çocukları kendisinden önce öldü, yani evlad acısını O'da yaşadı. Ölmeden evvel ateşli bir hastalığa yakalandı. Kısaca yazdığımız bu olaylar gösteriyor ki Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) bir insanın hayatında yaşayabileceği

bütün bu olaylara sabır ve şükürle yaklaşarak asla isyan edici haddi aşıcı bir söz söylemedi ve bize en güzel örnek oldu. Üzüldü, hüznünlendi ama asla yanlış bir söz söylemedi.

Geçmiş Olsun

Olmuşsunuz hasta,
Rabbim versin şifa,
O'dur veren derde deva,
Size de ihsân etsin şifa.

Senden iyi olana bakma,
Senden beteri var unutma,
Haline şükret, yalvar Allah'a,
Dilinden eksik olmasın hamd ve duâ.

Geçmiş olsun dileklerimle, tüm hasta kardeşlerimize hayırlı ve acil şifalar dilerim.

Hasan KUŞ

HASTA ZİYARETİNDE NELERE DİKKAT ETMELİYİZ

Hasta, acılı ve sıkıntılı haldeyken, sıkıntılarını paylaşmak, yanında ona dua edip, sabretmesini tavsiye etmek, hastalığın arkasından gelecek olan manevi kazançlardan bahsetmek, güzel ahlâktandır.

Hasta ziyareti, günümüzde ihmal ettiğimiz meselelerden birisidir. Aslında hiç bir zorluğu bulunmayan, insana mânen çok büyük kârlar kazandıran bu ziyareti yapmalıyız. Unutmamalıyız ki, bizler de bir gün hasta olabiliriz. Yalnızlığa terkedilip, hayır duası kapılarımızın kapanmasını istemiyorsak, hastaları gözetip, ziyaretlerine gitmeliyiz.

Hasta ziyaretinin makbul olanı, kısa olanıdır.

İslâm'ın titizlikle korunmasını istediği beş esastan biri de hayat ve sıhhattir. İnsana verilen sayısız nimetlerin en başında sağlık gelir. Zira, sağlık olmadan hiçbir nimet insana huzur ve saadet getirmez. O sebeptendir ki; Cihan Padişahı Kanûnî Sultan Süleyman, bir nefes alıp verecek kadar sağlık içinde olmanın; dünyanın bütün nimetlerinden değerli olduğunu şöyle ifade etmiştir:

“Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi,
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.”

Sağlığı korumak insanın vazifesi olduğu gibi hastalandığı takdirde bunun bir imtihan olduğunu bilip sabretmek, şifayı Allah'tan bilerek ve umarak tedavi yollarına başvurmak da onun önemli vazifeleri arasındadır.

Nitekim Yüce Allah: “Andolsun, sizi biraz korku, açlık, mallardan, canlardan

ve ürünlerden eksiltme gibi şeylerle deneriz; sabredenleri müjdele.” (Bakara, 2/155) buyurur. Hz. Peygamber (s.a.s.) de bu konuda şöyle buyurmuştur: “Müslüman’ın başına gelen zahmet, hastalık, keder ve eziyet hatta ayağına batan bir diken bile olsa mutlaka Allah, bunları onun günahlarına keffaret yapar.” (Buhârî, Kitabu’l-Merda 1)

Hasta ziyaret eden Müslüman, mümin kardeşinin derdi ile dertlenmiş ve onun acısını paylaşmış olur. Acılar, dertler ve sıkıntılar paylaşıldıkça azalır. Peygamberimiz bu konuda müminleri şöyle nitelemiştir: “Birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat etmeye müminlerin bir vücut gibi olduklarını görürsün. Vücudun herhangi bir organı rahatsız olursa, diğer azalar da ona uykusuzluk ve ateş ile iştirak ederler. (Buhârî, Edeb, 27)

Hasta ziyareti, Müslümanı Allah rızasına ulaştıracak ahlâkî davranışlardan biridir. Bu sebeple hasta ziyareti, vazgeçilmez bir görevdir.

HASTALARA REÇETE SUNMAK TEDAVİYİ TAVSİYE ETMEK

Sağlık alanında yapılan ve daha ispatı tam olarak ortaya konamayan yeni bir tedavi yaklaşımından çokça bahsedilmektedir:

" Ruh - beden ilişkisi ve İncanın tedavideki rolü "

Hastalık ve sağlık hususunda, vesveseli olan kişilerin

hastalıklara daha kolay yakalandıkları, fakat güçlü iradeye ve tevekküle sahip insanların hastalıklara daha dirençli oldukları yapılan araştırmalar ortaya koymaktadır. İnançlı ve huzurlu olanların tedaviye daha yatkın, inançsız ve stresli kişilerin ise tedaviye daha geç cevap verdikleri de bilinmektedir. Çünkü, insanın bağışıklık sisteminin güçlenmesinde kimyevi ve maddi ilaçların yanında manevi telkinler, hastalığa bakış açısı ve hayat görüşü de önemli bir yer tutar. Bir insanın manevi telkin ve tevekküle yakınlığı ölçüsünde, insanın bağışıklık sistemi güçlenmekte ve hastalıklara dayanıklılığı da artmaktadır.

Düşüncelerimizin, ruhi ve kalbi hayatımızın ve duygularımızın sağlıklı olması bedenimizin sıhhat ve afiyeti üzerinde olumlu tesir yaptığı muhakkaktır. Mesela, bizi derinden yaralayan hadiseler yaşadığımızda, aşırı yorulduğumuzda hastalıklara karşı direncimiz zayıflar ve daha kolay hastalanabiliriz. Nitekim, zihnen, ruhen ve kalben iyi durumda olduğumuzda, bedene olumlu sinyaller gönderilir

Aile içinde veya işyerindeki bazı olumsuzluklar ne kadar artarsa, tansiyonumuz ve hasta olma ihtimalimiz de o nispette artar. Depresyona girdiğimizde değişik duygulara daldığımızda veya ruhen bitkin ve yorgun olduğumuzda hastalığın habercisi olur.

Zamanımızda tam olmasa da “**modern tıp**” artık bu gerçekleri kabul etmeye başlamıştır. Yakın bir gelecekte de, bunu büyük bir buluş olarak önümüze getireceğini ve bu buluş ile övüneceğini şimdiden görür ve duyar gibi oluyoruz. Böylece ruh ve beden münasebetlerinden meydana gelen hastalıklarda, psikolojik faktörlere daha çok pay biçilecek ve

iman olgusu biraz daha ön plana çıkacaktır. Çünkü Modern tıbbın ulaşmaya çalıştığı nihai noktayı, semavi dinler insanlığın tâ başlangıcında halletmişlerdir. Özellikle İslam dini ve Kur'an-ı Kerim, bu konuda en son noktayı ortaya koymuştur.

Nitekim: Kur'an-ı Kerim'de **"O (Kur'an), inananlar için bir hidayet ve şifâdır. İnanmayanların kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur'an onlara kapalı ve anlaşılmaz gelir. (Sanki) onlara uzak bir yerden sesleniliyor (da anlamıyorlar)." (Fussilet Suresi, 44) ve "Biz Kur'an'dan, mü'minler için şifa ve rahmet olacak şeyler indiriyoruz. Zalimlerin ise Kur'an, ancak zararını artırır."** (İsra Suresi,82) buyrulmakla, Kur'an'ın başlı başına bir ilaç ve şifa olduğu belirtilmektedir. Çünkü, Kur'an insanın ruh, kalb, his, ve latifelerini tedavi etmekle, bedeninin de sağlığa kavuşmasını temin etmektedir.

Ruhun manevi olarak beslenmesi ve tedavi edilmesi, bedeni de maddi olarak rahatlatarak ve stresten, tevekkülsüzlükten kaynaklanan hastalıkları da ortadan kaldıracaktır. Maddi ve bedeni hastalıkların altındaki İlahi rahmeti göstermesi sırrı ile de, hastalığı sevdirecek ve İsyân yerine şükür edecektir.

DUANIN HASTALARIN TEDAVİSİNİ HIZLANDIRMASI

- İmanın ve duanın hastaların üzerindeki olumlu etkisi tedavi sürecini hızlandırması kaçınılmaz bir kuraldır.
- Maneviyat insanları çok düzenli ve de seviyeli bir duruma ulaştırır.
- Hepsinden önemlisi hem kendisine hem de başkalarına faydası olur.
- Zaten önemli olan ruh güzelliği ve huzur ortamının sağlanması değil mi?
- Bu da sadece gerçek manada inanç sistemini kişinin hayatında yasamasıyla ve yaşarken hissetmesiyle olur.
- Din İyi Bir İlaç mıdır dersek tıbbi tedaviden sonra çok faydalı ve kesin bir çözüme ulaştıran şifa verici ilaçtır diyebiliriz.
- Bilim Neden İnanmaya yer vermiştir?
- Allah inancının insanın moralini yükseltip hastalıktan daha kolay kurtulmasını sağladığı içindir.
- Dua ederek hastalıktan daha çabuk kurtulduklarına, duanın iyileşmeyi kolaylaştırdığına inananların sayısı çoktur. Hastalar için dua etmenin, hastaların rahatsızlık belirtilerini azalttığı ve iyileşme sürecini hızlandırdığı bilinen gerçekler arasındadır.
- Şunları bilinmesi gereken gerçekler arasında söyleyebiliriz: Dindarlarda depresyon ve stres daha az görülüyor. İnsanlar arasında şu da bilinen gerçek ki düzenli olarak ibadet ve dua edenlerin ruhlarının huzurlu kalplerinin rahat hayatlarının neşeli oldukları görülmektedir.

Hakan KARADAĞ

BAZI DUÂLAR

Hastaya Şifa İçin Okunacak Bazı Dualar

- Allahümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin tıbbil kulubi vedevâihâ ve âfiyetil ebdâni ve şifâihâ ve nûril ebsâri ze ziyâihâ.
- Allahümme, Rabbennâsi ezhebil be'se, işfi enteşşâfi, lâ şifâe illâ şifâüke, şifâen lâ yuğadiru sekamâ. Bismillahi euzü biizzetillâhi ve kudretihi min şerri mâ ecidü ve ühâziru
- Es'elullâhel azîme Rabbel arşil azîmi en yeşfik

Uykuda Korkan Veya Korkutulan Kişinin Okuyacağı Duâ

- Eûzü bikelimâtillâhi't-tâmmeti min ğadabihî ve min şerri ibâdihî ve min hemezâtî'ş-şeyâtîni ve en yahdurûn.
- Eûzü bi kelimâtillâhi't-tâmmeti min Şerri ma halaka.

Vesveseyi Önleme Duâsı

- Âmentü billâhi ve rusulihî, Allâhu ehadün Allâhussamedü, lem yelid velem yûled velem yekün lehû küfüven ehad.
- Rabbi eûzübike min hemezâtîşşeyâtîni ve eûzübihe Rabbi en yahdurûn.

Hasan KUŞ

HASTALARA SABIR GEREK

07/09/2003 Pazar / Gent

Dinmek bilmez ağrılara,
İğne gibi sancılara,
Hastalık sıkıntısına,
Sabır ver Güzel Allah'ım.

Senden gayrı, hâlim bilmez,
Ağzımdan duâ eksilmez,
İçim ağlar, yüzüm gülmez,
Dayanma gücü ver Rabbim.

Uykusuz geceler için,
Kıvrılan günler için,
Ağrıyan hücreler için,
Sabır ver Güzel Allah'ım.

Hastalara sabır gerek,
Dertlilere derman gerek,
Hastalığa şifâ gerek,
Lütfeyle Güzel Allah'ım.

Bazısı alay ediyor,
Derdi hafife alıyor,
Ağrılara inanmıyor,
Onlara -vicdan- ver Rabbim.

Dışa bakıp konuşanlar,
İçeriye görmüyorlar,
Çekileni bilmiyorlar,
Onlara -iz'an- ver Rabbim.

İmtihan dünyasındayız,
Kâh yastayız, kâh hastayız,
Bazen derde mübtelâyız,
Muzaffer et Yüce Rabbim.

İstersen derdine çare;
Sabır gerek, isyan etme!
Başkasıyla alay etme,
Doğrulardan eyle Rabbim.

Hastalara sabır gerek,
Teselli eden dost gerek,
Duâ eden gönül gerek,
Nasibeyle Güzel Rabbim.

Hastalığa sabretmeyi,
Her hâline şükretmeyi,
Kulluğu güzel etmeyi,
Nasibeyle Güzel Rabbim.

Nimet-musibet, imtihan,
Yanılmaz bunu anlayan,
Anlar, basireti olan,
Anlayış ver Yüce Rabbim.

Bütün hastalara şifâ,
Bütün dertlilere devâ,
Sıhhatte olana sefâ,
İhsân eyle Yüce Rabbim.

Allah'ım koyma çaresiz,
Lütfun ve kahrın hoş deriz,
Sana ilticâ ederiz,
Boş çevirme Güzel Rabbim.

Siir Hasan KUS

HASTA ZİYARETİNİN ÖNEMİ

Sağlıklı bir toplum oluşturmak ve beşeri ilişkileri en mükemmel şekilde düzenlemek isteyen İslâm, Müslümanları bu konuda eğitime tâbi tutmuştur. Onları sadece iyi gün dostu olmaya değil, aynı zamanda kötü gün dostu da olmaya teşvik etmiştir. Kur'ân'da insanın en mükemmel şekilde yaratıldığı ve Allah katında değerinin çok büyük olduğu vurgulanmıştır. İslâm dini insana sadece sağlığında değil, hastalığında da hatta ölümünde de değer verilmesini ve hasta olanların ziyaret edilmesini istemiş ve bu hususu ibadet telakki etmiştir. Peygamber Efendimiz, her konuda olduğu gibi hasta ziyareti konusunda da bizlere en güzel örnek olmuştur. Zira hasta ziyareti Allah Resûlü'nün hayatı boyunca özenle yaptığı ve ashabını da teşvik ettiği amellerden birisidir. Allah Resûlü (s.a.s.) bir hadislerinde: "Ashabım, hastaları ziyaret ediniz, açları doyurunuz, esaretinizdeki köleleri salıveriniz." (Buhârî, Merdâ 4; Ebu Dâvud, Cenâiz 11) buyurmuştur. Hatta bir hadislerinde bu ziyareti, mü'minin mü'min üzerindeki beş hakkından biri olarak saymıştır. Dolayısıyla Müslümanlar, hasta olan dostlarını ve komşularını uygun zamanlarda yanlarına giderek ziyaret ederler ve onlara şifa dilerler. Bu da Müslümanlar arasında sevgi ve dayanışmanın artmasına vesile olur.

Dinimiz hasta ziyareti konusunda müslim, gayrimüslim ayırımı yapmaz. Hasta kim olursa olsun ziyaret etmeyi emreder. Yani hasta ziyareti konusunda Müslüman-Müslüman olmayan, dost-düşman, tanıdık-tanımadık, yakın komşu-uzak

komşu herkes eşittir. Dolayısıyla kimliğine bakmadan hastayı ziyaret etmek İslâmi ve insanî bir erdemdir.

HASTA ZİYARETİNİN GEREK FERDİ GEREKSE İÇTİMÂÎ BİR ÇOK FAYDASI VARDIR.

Bunlardan bir kısmını şöyle özetleyebiliriz:

1. Hasta ziyareti ibadettir. Dolayısıyla hastayı ziyaret eden kişi, büyük bir ecir ve sevap kazanır.
2. Hastaya gösterilecek alâka sebebiyle ilahî rahmet ve rızaya kavuşmak mümkün olur.
3. Hasta ziyareti günahlara keffarettir. İnsanın günahlardan arınmasına vesile olur.
4. Hastalara teselli ve moral vermek, onların kalbini hoşnut etmek önemli bir sadaka hükmüne geçer.
5. Din kardeşini ziyaret eden Müslüman'a melekler dua ve istiğfarda bulunur.
6. Hadiste “Hastaların duasını alınız; onların duası makbuldür.” buyrulmuştur. Hasta ziyareti onların makbul dualarını almaya vesile olur.
7. İnsanlar arasında sevgi, saygı ve hoşgörünün artmasına vesile olur.
8. Hasta ziyareti, hastalara moral kazandırır ve hastalıklarının iyileşme sürecini hızlandırır. Böylece hastalıklarından şifa bulmalarını sağlar. Nitekim “Dostla buluşmak, hastaya şifadır.” denilmiştir.

9. Hasta ziyareti, beşerî ilişkilerin en mükemmel şekilde yürütülmesine vesile olur. Dolayısıyla toplum düzeninin sağlanmasına olumlu katkı sağlar.

10. Toplumü sürekli diri, sağlıklı ve güvenli tutmak; hasta, aciz ve düşkünlere ilgi duymak ve onları ziyaret edip yardımlarına koşmakla mümkün olur.

Netice olarak diyebiliriz ki, hastaları ziyaret etmek, İslâmî ve insanî bir erdem olup Müslümanlara sevap kazandıran bir salih ameldir. İnsanların fikirlerine bakmaksızın, Müslüman olup olmadıklarını dikkate almaksızın bütün hastaları ziyaret etmek gerekir. Hasta ziyareti Yüce Allah'ın rızasına nâil olmaya en güzel bir vesiledir. Dolayısıyla kul, kimi ziyaret ettiğini değil, kimin emrini yerine getirdiğini düşünmelidir. Hasta ziyaretinin kısa tutulması, hastalara ümit bahşedici sözler söylenip gönüllerinin alınarak şifaları için dua edilmesi sünnettir. Hasta ziyareti, İslâm'ın önemle üzerinde durduğu, insanlar arasında sevgi, saygı ve dayanışmayı artıran güzel bir davranıştır.

ZİYARETLERİN ADABI

Müslümanların birbirlerini ziyaret etmeleri, aradaki sevgi, saygı ve dayanışmayı kuvvetlendirir. Zaman zaman akraba, yaşlı ve hasta kimseler ziyaret edilmek suretiyle gönülleri alınmalıdır.

Ancak ziyaretlerin, usulüne uygun olarak yapılması gerekir.

Ziyaretlerle ilgili edepi şöyle sıralayabiliriz:

- 1) Ziyaretlerin vakti iyi seçilmelidir. Uyku, yemek ve iş zamanlarında ziyarete gidilmemelidir.
- 2) Ziyaretlere giderken, temiz ve düzgün elbiseler giyilmelidir.
- 3) Ziyaret edilen evin kapısı çalınmalı, ev sahibi izin verdikten sonra içeri girilmelidir.
- 4) Ziyaret sırasında güler yüz gösterilmelidir.
- 5) Ziyaretine gidilen evde bulunanların, sevinçleri ve kederleri paylaşılmalıdır.
- 6) Ev sahibinin işi varsa, ziyareti uzatmadan müsaade isteyerek ayrılmalıdır.
- 7) Ziyaret edilen kimsenin yaş, akrabalık veya hastalık gibi durumları göz önünde bulundurularak, konuşma şeklinde dikkat edilmelidir.
- 8) Özellikle yaşlılar ile hastalar, sık sık ziyaret edilmelerini beklerler. Bu bakımdan bu kimselerin ziyaretleri diğerlerine göre daha fazla yapılmalıdır.

TEDAVIDE DİNİ İNANCIN ÖNEMİ

İnanç sistemi, insanların moralini yükseltir ve moraline de sağlığına da katkı yapar. Allah'a olan inanç, başka herhangi bir moral etkiden çok daha güçlüdür. Dini inanç ve bedensel sağlık arasındaki ilişkiyi de dengeler.

Peki neden iman ile insan ruhu ve bedeni arasında böyle özel bir ilişki vardır? İnsan bedeninin ve zihninin "Allah'a iman etmeye göre ayarlı" oluşundandır.

AFFETMEK VE SAĞLIĞA FAYDALARI

Kuran'da tavsiye edilen güzel ahlak özelliklerinden biri de "affedici ve bağışlayıcı olmak"tır: Sen af (veya kolaylık) yolunu benimse, (İslam'a) uygun olanı (örfü) emret ve cahillerden yüz çevir. (Araf Suresi, 199) Affetme ile ilgili olarak "Sağlık ve Mutluluk için Kanıtlanmış Bir Reçete" ifadelerine yer vermiştir. Bu kitapta affetmenin kızgınlık, acı, depresyon ve stresi azaltarak, umut, sabır ve kendine güven gibi olumlu ruh hallerinin yaşanmasını sağladığı anlatılmaktadır. Bir başka ayette Allah, "... affetsinler ve hoş görsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah, bağışlayandır, esirgeyendir." (Nur Suresi, 22) şeklinde buyurmaktadır

Dinler, insanlara diğer kişileri affetmeyi öğretirler. Bu yüzden dini inancı olanlar, sorunlarını içlerinde biriktirmez ve hayatla daha kolay başa çıkar. Bu da depresyon ve stres gibi rahatsızlıklarla daha az karşılaşmalarını sağlar

"Öfke Kalbinizin Düşmanıdır" öfke, kalp sağlığı açısından son derece zararlıdır

Öfkelenmek insanın en başta sağlığını ciddi şekilde bozan bir ruh halidir. Affetmek ise kişiye zor gelse de öfkenin getirdiği tüm olumsuzlukları ortadan kaldıran, kişinin hem fiziken hem ruhen sağlıklı bir yaşam sürmesine yardımcı olan

güzel bir davranış şekli, üstün bir ahlak özelliğidir. Elbette ki affetmek, sağlıklı kalmaya vesile olan davranışlardan biridir ve herkesin yaşaması gereken olumlu bir özelliktir. Ancak affetmede asıl amaç –her şeyde olduğu gibi- Allah'ın rızasına uygun bir ahlakı yaşamak olmalıdır. Faydaları bilimsel olarak günümüzde tespit edilen bu ahlaki özelliğinin Kur'an'da pek çok ayetle bildirilmesi, Kuran'daki hikmetlerden sadece bir tanesidir.

HASTALIKLARIN BİZLERE HATIRLATTIKLARI:

- Hastalıkların ibadete vesile olduğunu ve ondan istifade etmemiz gerektiğini.
- Hastalık vasıtasıyla, ALLAH'ın Şafi İsmine mazhar olduğunu.
- Hastalıkların insanların düşüncesini asıl hayat olan ebedi hayata çevirmesi.
- Hastalıkların sağlık ve Sıhhatin önemini, Allah'ın bizlere verdiği nimetleri hatırlayıp her zaman şükretmemiz gerektiğini unutmamalıyız.
- Ölümü hatırlatmak, bu dünyanın geçici olduğunu unutmamak ona göre halimize şükretmek.
- Hastalıkların, İnsanlar arasında ki hürmet, merhamet saygı ve sevgi duygularını hatırlattığını, ayrıca eski dostluk ve muhabbetleri tazelediğini, görürüz.

HASTAYA MORAL OLARAK TAKVİYE EDECEK SÖZLER SÖYLENMELİDİR

- Ebû Saîd el Hudrî (r.a.)’den rivâyete göre, şöyle demiştir: Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Ziyaret için bir hastanın yanına girdiğinizde iyileşeceğini söyleyerek moralini yükseltin, gerçi bu söz hiçbir şeyi önlemez fakat hastanın gönlünü hoş eder.”** (Buhârî, Tıp: 29

- Yine Ebû Hüreyre radiyallahu anh’den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Allah Teâlâ kıyâmet gününde şöyle buyurur:

– “Ey âdemoğlu! Hastalandım, beni ziyaret etmedin”.

Âdemoğlu:

– Sen âlemlerin Rabbi iken ben seni nasıl ziyaret edebilirdim? der. Allah Teâlâ:

– “Falan kulum hastalandı, ziyaretine gitmedin. Onu ziyaret etseydin, beni onun yanında bulurdun. Bunu bilmiyor musun? Ey Âdemoğlu! Beni doyurmanı istedim, doyurmadın” buyurur.

Âdemoğlu:

– Sen âlemlerin Rabbi iken ben seni nasıl doyurabilirdim? der. Allah Teâlâ:

– “Falan kulum senden yiyecek istedi, vermedin. Eğer ona yiyecek verseydin, verdiğini benim katımda mutlaka bulacağını bilmez misin? Ey Âdem oğlu! Senden su istedim, vermedin” buyurur. Âdemoğlu:

– Ey Rabbim! Sen âlemlerin Rabbi iken ben sana nasıl su verebilirdim? der. Allah Teâlâ:

- “Falan kulum senden su istedi, vermedin. Eğer ona istediğini verseydin, verdiğinin sevâbını katımda bulurdun. Bunu bilmez misin?” buyurur. (Müslim, Birr)

Hakan KARADAĞ

